

Skitne storfe ved slakting

Flere produsenter har opplevd å få hygienetrek for skitne slaktedyr vinteren 2022/2023. Skitne slaktedyr er vanskeligere å slakte på en hygienisk måte. Huden til skitne slaktedyr kan inneholde tarmbakterier, som E.coli og Salmonella, og kan forurense kjøttet, noe som kan gjøre folk alvorlig syke.

Lik bedømming

Bedømmingen gjøres på lik måte, med de samme grensene, på alle slakterier. Bedømmingen gjøres av ansatte i slakteriet som har gått gjennom kursing og den gjøres på grunnlag av møkk som er påført dyret hos produsent. Hvert dyr vurderes individuelt og uavhengig av andre dyr. Forurensing på kritiske steder på dyret vurderes:

- Lår
- Buk/bryst
- Skanker
- Sider

Det er nok at ett lår eller buken alene er møkkete for at det skal bli hygienetrek. Det er det mest møkkete stedet som har betydning for vurderingen.

	Kategori I	Kategori II
Lår	20-50 % av låret dekt av tørr møkk	Over 50 % av låret dekt av tørr møkk
Buk/bryst	20-50 % av snittlinja fra brystbuen til jur/pung dekt av tørr møkk	Over 50 % av snittlinja fra brystbuen til jur/pung dekt av tørr møkk
Skanker		«Panser»
Sider		Begynnende «panser»

Hvordan påvirker skitne dyr slakteriet

For å slakte skitne dyr hygienisk er det flere ting som kan gjøres:

- Slakte skitne dyr langsommere
- Riktig bruk av to-knivsmetoden
- Unngå innkrenging av huden. Det vil si at huden bretter seg innover slik at utsiden av huden kommer i kontakt med kjøttet
- Grundig etterkontroll og nøye pussing av snittlinjene
- Bruk av steam vacuum langs snittlinjene
- Grundig rengjøring av arbeidsredskaper og hender etter håndtering av risikoslakt

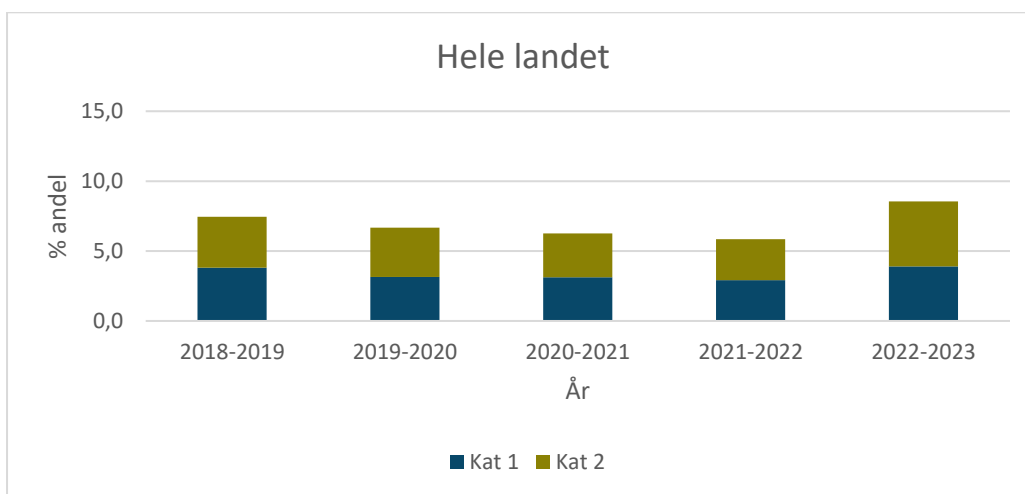
Dette er tiltak som koster penger for slakteriet, spesielt i forhold til redusert effektivitet. Kniver blir også sløvere av å sprette opp skitne dyr, noe som gjør at de må slipes oftere. I tillegg taper slakteriet på at kjøtt fra skitne slaktedyr må gå til varmebehandling. Selv om enkelte slakterier kan oppgradere slakt fra skitne storfe til ordinære slakt, er dette noe som krever prøvetaking og gode rutiner. Dette er også en kostnad for slakteriet. Verdien på huder med sviskader er også lavere enn for dem uten.

Hva gjør bransjen og Animalia

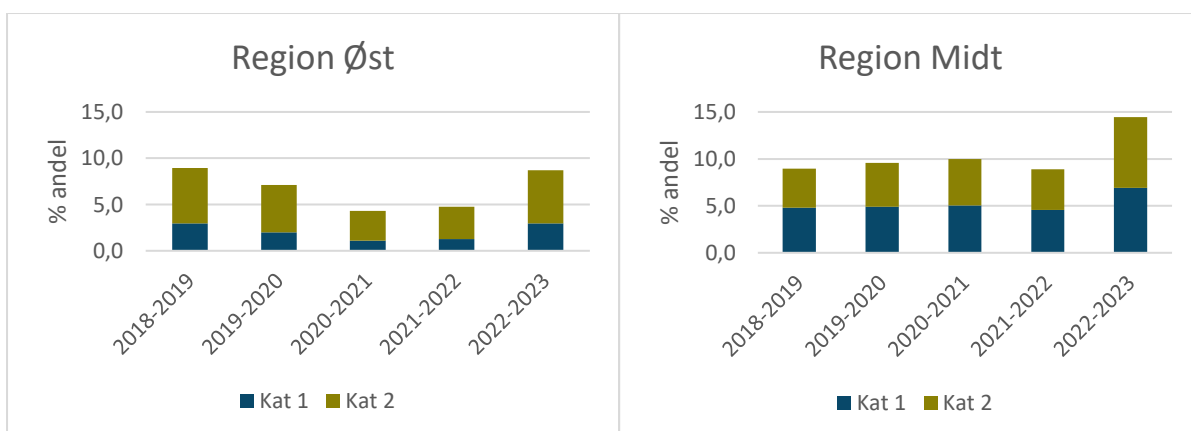
- Brosjyre for reinere storfe
- Nytt e-læringskurs for bedømming av skitne slaktedyr
- Årlig statistikk
- Informasjon ut til produsentene
- Revisjon av slakteriene for å sikre enhetlig bedømming
- Oppfølging av produsenter med mest møkktrekk

Statistikk for hygienetrek på storfe

Statistikken viser at det er noe flere produsenter som fikk trekk i år sammenlignet med tidligere år. Tidligere har Animalia laget statistikk på skitne slaktedyr for hvert år. Nytt nå er at vi også har statistikk for den delen av året vi ser flest skitne storfe (fra og med uke 40, til og med uke 15).

Vi ser en økning i andelen som fikk hygienetrek på landsbasis, men det svinger noe fra sesong til sesong. Det er andelen kategori 2 trekk som økte mest denne vinteren. Det er også noe variasjon mellom regionene. Region Vest og Nord har hatt ganske stabile tall de siste 5 sesongene, med kun noen små svingninger. Region Øst har en markant økning fra de to siste sesongene, men ligger på samme nivå som 2018/19 sesongen. I Region Midt ser en derimot en markant økning i andel med hygienetrek for begge kategoriene.

Totalt i sesongen 2022/23 tapte produsenter 9,7 millioner NOK i hygienetrek på å sende skitne dyr til slakt. Dette er mer enn 2 millioner mer enn tidligere år. I tillegg mister man ulike tilleggsytelser.